

پرسش نامه دومین مرحله

دوره غیر حضوری

نجم البلاغه خوانی

حکمت ۱۴۸ تا ۳۱۷

معاونت آموزشی تربیتی جامعه الزهراء سلام الله علیها

اداره کل تربیتی

اداره قرآن و حدیث

اردیبهشت ۹۶

باسمه تعالی

قال علی علیه السلام:

"همانا من همچون چراغ درخشنده در تاریکی هستم. هر کس به آن روی آورد از نورش بهره مند میگردد. ای مردم! سخنان مرا بشنوید و به خوبی حفظ کنید. گوش دل خود را باز کنید تا گفته های مرا بفهمید".
نهج البلاغه، خطبه ۱۸۷

اداره قرآن و حدیث وابسته به اداره کل تربیتی معاونت تربیتی فرهنگی جامعه الزهراء سلام الله علیها در راستای ترویج نهج البلاغه خوانی و انس طلاب با این کتاب سترگ و با هدف گسترش دامنه مطلعان و مبلغان معارف و فرهنگ علوی **دومین مرحله** از دوره غیر حضوری «نهج البلاغه خوانی» را برگزار می نماید:

منبع: نهج البلاغه، حکمت ۱۴۸ تا ۳۱۷

مهلت تحویل پاسخنامه: ۱۵ خرداد ۱۳۹۶

آیین نامه

توجه به نکات زیر جهت شرکت در این دوره حائز اهمیت است:

۱. تمام پاسخ ها با مراجعه شخص شرکت کننده باشد.
۲. پاسخ ها در برگه **ae** و با مشخصات کامل (نام و نام خانواگی، نام پدر، کد ملی، کد تحصیلی، نام بخش محل تحصیل، شماره تماس و ایمیل) ارائه گردد.
۳. طلاب حضوری می توانند پاسخ نامه های تایپ شده یا دستنویس خود را به صورت حضوری به آموزشگاه امام رضا علیه السلام، سرای تقلین تحویل دهند.
۴. طلاب غیر حضوری فایل **word** یا **pdf** پاسخ نامه های خود را به پست الکترونیک اداره قرآن و حدیث به آدرس hadith@jz.ac.ir ارسال کنند.

راهنمای دوره:

- با خلوص نیت و با طهارت سرسفره نهج البلاغه بنشینیم خواهیم دید همانطور که خود وعده داده اند ما را از چشمه سار علم و معرفت خویش هوانند چشانند.
- در این طرح نیاز به کتب شرح و تفسیر نداریم چون هدف آشنایی با کلام حضرت است .
- اگر در حین مطالعه به سوال برخورد کردید صبر کنید با مطالعه بیشتر در حکمتها و نامه و خطبه ها به جواب سوالتان می رسید؛ و در صورت لزوم با مراجعه به فهرست موضوعی انتهای ترجمه مرحوم دشتی در موضوع مدنظران با کمک نهج البلاغه به جواب سوالتان خواهید رسید .
- در دور اول قرائت نهج البلاغه برخلاف آنچه گفته شده که نهج البلاغه سنگین و مشکل است، در می یابید بیش از ۷۰ درصد نهج البلاغه حتی برای نوجوانان و عوام قابل فهم است.
- می توانید با تشکیل حلقه ای از اعضای خانواده ، دوستان و علاقه مندان برای تشکیل جلسه معرفتی نهج البلاغه خوانی اقدام کنید.
- دوره در ۱۲ مرحله برگزار خواهد شد.
- شروع خواندن از حکمتها (خواندن از آسان به سخت، حکمتها کاربردی تر و آسان تر است و این مجال را به ما خواهد داد تا با ادبیات و سیاق کلام حضرت آشنا شویم).

خواندن نامه ها از آخر به اول

خواندن خطبه ها از آخر به اول

درباره این اثر جاودانه کتاب شریف نهج البلاغه گفته‌اند «فوق کلام المخلوق و دون کلام الخالق»؛ چراکه امام مؤمنان در عرصه سخنوری گوی سبقت از همگان ربوده و توسن بلاغت را در میدان فصاحت بی‌مهابا تازانده و هیچ کسی یارای هموردی با او را ندارد، و نه تنها هم‌کیشان امام متقین بر بی‌رقیبی وی اذعان دارند، بلکه سخنوران غیر مسلمان هم بر این امر گواهند، و جز این نیست که کلام امام علی (علیه السلام) مؤید از جانب حق است و از زبان و قلمی تراویده که در شهر علم نبی (صلی الله علیه و آله) بوده است .

نهج البلاغه از دیدگاه بزرگان ادیان دیگر

۱. **پروفسور هانری کربن**، محقق و شرق شناس معروف فرانسوی، نهج البلاغه را از مهمترین سرچشمه‌هایی معرفی کرد که متفکران شیعه پیوسته از آن سیراب شده‌اند. در قسمتی از گفتار او آمده است که بعد از قرآن و احادیث پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله)، نهج البلاغه در درجه نخست اهمیت قرار دارد و تفکر فلسفی شیعه به آن وابسته است.

۲. **استاد امین نخله**، یکی از صاحب‌نظران مسیحیت، در جواب شخصی که از او درخواست کرده بود که صد کلمه از نهج البلاغه را برای او انتخاب کند، می‌گوید: به خدا قسم نمی‌توانم. چگونه از میان صدها کلمه گهربار تعداد صد کلمه آن را انتخاب کنم. من از انتخاب یک کلمه آن هم عاجز هستم، زیرا این کار درست به این می‌ماند که دانه یاقوتی را از کنار دانه‌های دیگر بردارم.

و نیز گفته است: «هر کس بخواهد روح تشنه خود را از بیانات علی (علیه السلام) سیراب سازد باید به نهج البلاغه روی آورد و آن را با دقت و صفحه به صفحه بخواند و گام نهادن در پرتو آن را فرا گیرد».

امین نخله: ماة کلمه من کلام الامام علی، بیروت، دارالتعارف، ۱۹۸۱، ص ۴۱

۳. بولس سلامه، استاد شاعر و نویسنده معروف مسیحی لبنانی، درباره نهج البلاغه می گوید:
 نهج البلاغه اثر جاودانه ای است که انسان را به شناخت اندیشه بزرگ علی ابن طالب
 (علیه السلام) وادار می سازد و هیچ کتابی جز قرآن بر آن برتری ندارد.
۴. جرج جرداق نویسنده و ادیب معروف مسیحی، نهج البلاغه را بیانی رساتر از هر بیانی
 دانسته است که تا انسان هست و اندیشه انسانی وجود دارد، با ذوق هنری و ادبی انسان
 پیوند ناگسستنی خواهد داشت. برگرفته شده از مجله مکتب اسلام، ش ۴، سال ۴۰

سوالات مرحله دوم نهج البلاغه خوانی (حکمت ۱۴۸ تا ۳۱۷)

سوالات تستی

۱. روایت «**المرءُ مَخْبُوءٌ تَحْتَ لِسَانِهِ**» دلالت بر کدام گزینه دارد؟
- (الف) شناخت روش سخن گفتن
 (ب) لزوم سکوت کردن
 (ج) لزوم توجه به گفتار خود
 (د) اهمیت انسان شناسی
۲. روایت: «**هَلَكْتُ أَمْرُوءَ كَلِمَ يَعْرِفُ قَدْرَهُ**» دلالت بر چه نکته مهمی دارد؟
- (الف) لزوم معرفت نفس
 (ب) لزوم توجه به نقاط قوت خود
 (ج) لزوم رعایت اعتدال در زندگی
 (د) لزوم شناخت قضا و قدر

۳. ترجمه ی دقیق این عبارت چیست؟ «يَنْهَى وَلَا يَنْتَهَى»

(الف) منع می کند و منع می شود

(ب) می خواهد کار را تمام کند ولی تمام نمی شود

(ج) دیگران را نهی می کند ولی خودش نهی را نمی پذیرد

(د) عمرش تمام می شود ولی آرزوی های او تمام نمی شود

۴. امیرالمومنین علیه السلام چه چیزی را "مرگ بزرگ" نامیده اند؟

(الف) شهادت در رکاب پیامبر (صلی الله علیه و آله)

(ب) حسادت

(ج) مرگ دوستان

(د) نهیدستی

۵. کدام رذیله اخلاقی مانع اساسی رشد و پیشرفت انسان می شود؟

(الف) حسادت

(ب) خودپسندی

(ج) دروغ گویی

(د) دنیاپرستی

۶. مهمترین ویژگی لازم برای ریاست و مدیریت چیست؟

(الف) انتقادپذیری

(ب) حق مداری

(ج) شایسته سالاری

(د) سعه صدر

۷. در اعتقاد امیرالمومنین علیه السلام کدام مال با خرج کردن هم از بین نمی رود؟

(الف) مال حلال

(ب) مالی که تو را پند دهد

ج) مالی که به فقیر داده شود د) مالی که آبروی تو را حفظ کند

۸. کدام یک از گزینه های زیر اولین پاداش "شخص حلیم" می باشد؟

الف) آرامش قلب ب) رسیدن به بزرگی و سیادت مردم

ج) کسب حمایت مردم در برابر نادان د) کسب محبت مردم

۹. جملهٔ روپرو را تکمیل کنید: «جزای کسی که به تو نیرنگ می زند..... است»؟

الف) دوری کردن ب) محروم کردن از بخشش

ج) افشای آبرویش د) حقارت در دنیا و آخرت

۱۰. جمله روپرو را تکمیل کنید: «خداوند... برای سازمان یافتن امور امت واجب نمود»؟

الف) امر به معروف ب) حج ج) امامت د) قصاص

۱۱. ترجمه دقیق این عبارت چیست؟: «إِذَا بَلَغَ النِّسَاءَ نَصَّ الْحَقَائِقَ فَالْعَصْبَةُ أُولَى»

الف) وقتی زنان به باطن حقایق آشنا شدن متعصب می گردند

ب) چون زنان بالغ شدند، فامیل پدری شان برای سرپرستی آنها بهتر هستند

ج) هنگامی که زنان متن حق را دریافت کردند، به رعایت آن اولی تر هستند.

۵) زنان بالغ نسبت به همسران خود تعصب و غیرت بیشتری دارند.

۱۲. طبق بیان امیر المومنین علیه السلام چه سخنی اگر درست باشد درمان و اگر نادرست باشد درد است؟

الف) کلام حکیمان ب) پند نادان ج) انتقاد دشمن د) دلسوزی برادر دینی

۱۳. قانون ثابت دوستی و دشمنی با افراد چیست؟

الف) محبت کردن بی منت ب) رعایت اعتدال در محبت و نفرت

ج) مدارای با دوست و تدبیر با دشمن د) عدم اعتماد بیش از حد

۱۴. طبق بیان امیر المومنین علیه السلام چرا انسان موعظه را قبول نمی کند؟

الف) غرور ب) شهوات دنیا ج) کم عقلی د) وسوسه شیطان

۱۵. دلیل ترک همنشینی با احمق چیست؟

الف) آبروی تو را می برد

ب) می خواهد خوبی کند ولی نمی تواند

ج) تو را به تصمیمات غلط و سفیهانه وادار می کند

د) کار زشت را زیبا جلوه می کند و می خواهد مثل او باشی

سوالات تشریحی

- ۱۶ در برابر بدی های دوستان چگونه باید رفتار کرد؟
- ۱۷ حالات دل و وظیفه انسان در این حالات را بیان کنید؟
- ۱۸ وظیفه دو فرشته همراه انسان چیست؟
- ۱۹ چگونه باید از خدا ترسید و تقوا را رعایت کرد؟
- ۲۰ این روایت را ترجمه کرده و توضیح دهید: «مَنْ لَانَ عَوْدَهُ كَثَفَتْ أَعْصَانُهُ»
- ۲۱ این عبارت را ترجمه کرده و توضیح دهید: «أَلَيْسَ مِنَ الْعَدْلِ الْقَضَاءُ عَلَى الثَّقَةِ بِالظَّنِّ»
- ۲۲ ارکان ایمان را نام ببرید؟
- ۲۳ امیرالمومنین علیه السلام در تفسیر حیات طیبه چه فرمودند؟
- ۲۴ تفسیر امیرالمومنین علیه السلام درباره آیه شریفه: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ» را بیان کنید؟
- ۲۵ تفاوت های اخلاقی مرد و زن را بیان کنید؟
- ۲۶ نشانه خردمند و جاهل را بیان کنید؟
- ۲۷ برترین عمل ها در بیان امیرالمومنین علیه السلام چه نوع عملی می باشد؟
- ۲۸ فلسفه واجب شدن "جهاد"، "ایمان"، "نماز" و "حدود" را بیان کنید؟

۲۹ خداوند چگونه انسان را با مهلت دادن آزمایش می نماید؟

۳۰ امام علی علیه السلام علت سرگردانی و گمراهی حارث بن حوث را چه می دانستند؟

۳۱ چرا امیرالمومنین علیه السلام در پاسخ به سوال یک نفر، فرمودند فردا بیا تا در جمع جواب را بدهم؟

۳۲ انواع مردم در مواجهه با دنیا را شرح دهید؟

۳۳ این روایت را ترجمه کرده و توضیح دهید: «قَلِيلٌ تَدُوْمُ عَلَيْهِ أَرْجَى مِنْ كَثِيرٍ مَمْلُولٍ مِنْهُ»

۳۴ چهار مورد از ویژگی های برادری شایسته که امیرالمومنین علیه السلام او را می ستایند ذکر کنید؟

۳۵ امیرالمومنین علیه السلام در تسلیت گفتن به افراد در مرگ عزیزانشان چه می فرمودند؟

۳۶ انواع دوست و دشمن در بیان امام علی علیه السلام را نام ببرید؟ رفتار انسان در برابر کسی که از او حاجتی درخواست کرده است چگونه باید باشد و چرا؟

۳۷ روش خوش نویسی را طبق بیان امیرالمومنین علیه السلام توضیح دهید؟

۳۸ صدق ایمان بنده چه زمانی روشن می شود؟

۳۹ تفاوت اختلاف های بین مسلمین و بین یهودیان درباره پیامبران شان چیست؟

۴۰ با توجه به مطالب مقدمه سه وصف از نهج البلاغه در کلام متفکران مسیحی را بنویسید.

درناه حضرت صاحب الامر علی بن ابی طالب علیه السلام را بنویسید.